

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 572/2021

01.06.2021. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Радослава Петровића и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Раде Јованова, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Милана Бурића, поднетом против правноснажних пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 835/20 од 23.12.2020. године и КжЗ 3/21 од 17.03.2021. године, у седници већа одржаној дана 01.06.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Раде Јованова, поднет против правноснажних пресуда Апелационог суда у Новом Саду Кж1 835/20 од 23.12.2020. године и КжЗ 3/21 од 17.03.2021. године, у односу на повреде закона из члана 439. тачка 1) и тачка 3) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину К 15/19 од 07.11.2019. године, окривљени Рада Јованов и окривљени АА су на основу члана 423. тачка 2) ЗКП, ослобођени од оптужбе да су извршили кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика. На основу члана 265. став 1. ЗКП, окривљени су ослобођени плаћања судског паушала и трошкова кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 835/20 од 23.12.2020. године, усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Зрењанину, првостепена пресуда је преиначена тако што је окривљени Рада Јованов, оглашен кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три године, у коју се урачунава време проведено у притвору од 21.03.2018. године до 31.10.2018. године. На основу члана 246. став 7. КЗ, од окривљеног је одузета опојна дрога канабис нето масе 5.491,77 грама.

Окривљени Рада Јованов, обавезан је да на име трошкова кривичног поступка плати и то: Вишем јавном тужилаштву у Зрењанину износ од 120.000,00 динара, Вишем суду у Зрењанину износ од 79.038,12 динара и Апелационом суду у Новом Саду износ од 600,00 динара, као и да плати паушал у износу од 10.000,00 динара, све у року од 30 дана од правноснажности пресуде и под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду КжЗ 3/21 од 17.03.2021. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Раде Јованова, а првостепена пресуда је потврђена, док је жалба Вишег јавног тужиоца у Зрењанину одбачена као недозвољена.

Против наведених правноснажних пресуда Апелационог суда у Новом Саду, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Раде Јованова, адвокат Милан Бурић, због повреда закона из члана 439. тачка 1) до 3) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати апелационом суду на поновно одлучивање или да исте преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело или га огласити кривим због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а КЗ и применом одредбе о ублажавању казне, изрећи му казну на самом законском минимуму. Бранилац је предложио да му се исплате трошкови на име састава захтева за заштиту законитости у износу од 90.000,00 динара.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет и по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Раде Јованова истиче да је у изреци другостепене пресуде наведено само да је окривљени опојну дрогу канабис неовлашћено држао ради продаје, што, без описа саме продаје и намере окривљеног за продају опојне дроге, није довољно за постојање предметног кривичног дела.

Изнете наводе захтева браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Радња извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, алтернативно је постављена и иста се може састојати у производњи, преради, продаји или нуђењу на продају опојних дрога, као и у куповању, држању или преношењу ради продаје опојних дрога. Инкриминисано је и посредовање у продаји или куповини као и свако друго неовлашћено стављање у промет опојних дрога.

Из чињеничног описа радње извршења кривичног дела датог у изреци правноснажне пресуде произлази да је окривљени Рада Јованов, кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, извршио једном од алтернативно предвиђених радњи извршења кривичног дела и то тако што је „...неовлашћено ради продаје држао супстанцу која је проглашена за опојну дрогу – делове биљке канабис, која садржи ТХЦ „тетрахидроканабинол“ у концентрацији већој од 0,3% који се налази на списку психоактивних контролисаних супстанци, у укупној нето маси од 5.491,77 грама, упаковану у 15 кеса, а у време, на месту и на начин како је то описано у изреци пресуде, као и да је у изреци пресуде јасно описана радња неовлашћеног држања опојне дроге ради продаје и означено да је окривљени био способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, те да је био свестан свога дела, његове забрањености и хтео његово извршење. По налажењу Врховног касационог суда, оваква изрека правноснажне пресуде садржи сва законска обележја (објективна и субјективна) кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које је окривљени оптужен и правноснажном пресудом оглашен кривим.

Стога се захтевом за заштиту законитости неосновано указује да је изрека правноснажне пресуде требало да садржи опис неовлашћене продаје опојне дроге, имајући у виду да окривљеном та радња оптужбом није ни била стављена на терет. Надаље, намера учиниоца да купује, преноси или држи опојну дрогу у циљу продаје, није изричито унета у законски опис кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и стога иста не мора бити означена у чињеничном опису дела у изреци пресуде. Међутим, она је неопходна код неких облика радње извршења, па се тако неовлашћено држање опојне дроге мора вршити ради продаје, што значи да код учиниоца мора постојати намера да то чини у циљу продаје. По налажењу овога суда таква намера окривљеног садржана је у чињеничном опису радње извршења – неовлашћено држао опојну дрогу ради продаје, датом у изреци правноснажне пресуде, а суд је у образложењу пресуде дао јасне и довољне разлоге због чега налази да је окривљени неовлашћено држао ради продаје супстанцу која је проглашена за опојну дрогу.

Имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд налази да побијаном правноснажном пресудом није учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, како се то неосновано истиче у захтеву браниоца окривљеног.

Према наводима захтева, правноснажном пресудом учињена је и повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, на штету окривљеног, тиме што је суд као отежавајућу околност на страни окривљеног ценио количину опојне дроге коју је окривљени неовлашћено држао што представља законско обележје кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 54. став 3. КЗ, прописано је да се околност која је обележје кривичног дела не може узети у обзир и као отежавајућа, односно олакшавајућа

околност, изузев ако прелази меру која је потребна за постојање кривичног дела или одређеног облика кривичног дела или ако постоје две или више оваквих околности, а само је једна довољна за постојање тежег односно лакшег облика кривичног дела.

Количина опојне дроге коју учинилац неовлашћено држи ради продаје, није елемент бића кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојне дроге из члана 246. став 1. КЗ, па је самим тим суд био овлашћен да код одмеравања казне окривљеном у смислу члана 54. став 1. КЗ, као отежавајућу околност цени количину опојне дроге (5.491,77 грама) коју је окривљени неовлашћено држао ради продаје.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио као неосноване наводе захтева којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, у вези члана 54. став 3. КЗ.

У захтеву за заштиту законитости бранилац означава повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и у вези са тим истиче да се према опису радње извршења кривичног дела у изреци пресуде, без описане продаје и намере продаје опојне дроге, закључује да се у радњама окривљеног стичу законска обележја кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 2. КЗ (применом одредбе члана 5. став 2. КЗ), а не кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, те да је суд применио закон који се не може применити, јер је у време пресуђења важио закон који је био блажи за учиниоца – одредба члана 246а став 2. КЗ, која прописује да неовлашћено држање опојних дрога чини онај ко неовлашћено држи у великој количини супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге.

Врховни касациони суд налази да бранилац окривљеног изнетим наводима захтева изводи своје чињеничне закључке који су другачији од оних утврђених у побијаним пресудама, при чему из таквих закључака даје сопствену верзију критичног догађаја различиту од оне описане у изреци правноснажне пресуде и на истој заснива став о погрешној правној квалификацији кривичног дела, због чега бранилац окривљеног, иако формално означава повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, у суштини правноснажну пресуду оспорава због погрешно утврђеног чињеничног стања и тиме указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Поред наведеног, бранилац окривљеног Раде Јованова, у захтеву наводи и то да је правноснажном пресудом на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, тиме што је истоветна одбрана окривљеног Раде Јованова и његовог брата, окривљеног АА, у погледу околности под којима је окривљени АА сазнао за предметну опојну дрогу, различито цењена и да је суд, пошто је из одбране окривљеног АА, утврђено због чега окривљени Рада Јованов није пријавио полицији лице које му је донело предметну опојну дрогу, а да из исказа сведока ББ произлази да је он окривљеном опојну дрогу „наместио“ за новац, због освете регистрованог дилера дрогом ВВ, био у обавези да применом одредбе члана 16. став 5. ЗКП, сумњу у погледу одбране окривљеног разреши у његову корист.

По налажењу овога суда, бранилац окривљеног иако формално означава повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, изнетим наводима захтева оспорава оцену доказа и таквом оценом чињенично стање утврђено у правноснажној пресуди.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку, у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног Раде Јованова у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар - саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа - судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић